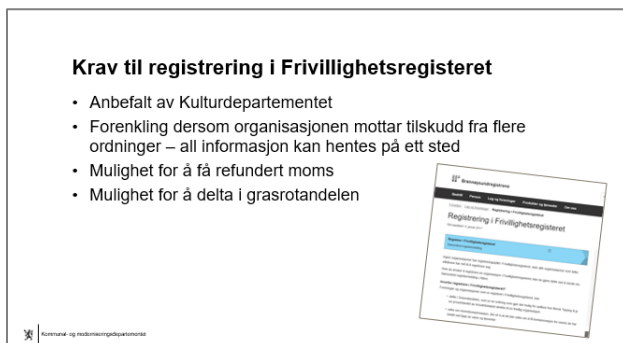

Presentasjon av utkast til ny forskrift om driftsstøtte til nasjonale minoriteter

- Velkommen til høringsmøte om utkast til ny forskrift om driftsstøtte til nasjonale minoriteters organisasjoner.
- Årsaken til at vi nå lager forskrift – til erstatning for det tidligere regelverket – er at det er et krav at alle tilskuddsregelverk etter hvert skal lages som forskrift. Når vi nå ønsker å gjøre noen endringer i kravene til driftsstøtte, må vi altså lage regelverket som forskrift. Tilskudd til prosjektstøtte vil også bli laget som forskrift, men det blir først fra 2019. Det blir høring også på den forskriften.
- Forskrifter skal – med noen få unntak – alltid ut på høring før de blir vedtatt. Det gir oss mulighet til å få frem innspill til og synspunkter til regelverket før saken blir avgjort. Ulempen er at denne prosessen nødvendigvis tar noe tid, og vi derfor har noe knappe frister for den første søknadsrunden. Men vi vil forsøke å håndtere søknader raskt, slik at driftstilskudd for 2018 likevel kan utbetales tidlig i 2018.
- Jeg vil nå først gå gjennom noen av de mest sentrale endringene vi foreslår og bakgrunnen for disse.

- Paragraf 1 og 2 i forskriften gjelder formålet med tilskuddsordningen og hvem forskriften gjelder for. Her er det ingen endringer i forhold til dagens regelverk. Paragraf 3 handler om vilkår for å få driftsstøtte, og her er det en del endringer. Jeg tar dem punkt for punkt.
- Krav til at organisasjoner registrerer seg i Frivillighetsregisteret er i tråd med anbefalinger i Kulturdepartementets veileder [Forenkling av statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner](#). Flere av organisasjonene som mottar driftsstøtte er allerede registrert i registeret, har vi sett.
- Når vedtekter, og årsmøteprotokoller som viser valg av styre kan hentes på ett sted, er det en forenkling for alle parter. Organisasjonene trenger da ikke lenger å sende dette ved hver eneste søknad. Ulike tilskuddsgivere kan hente ut informasjonen på ett sted. Det er viktig at organisasjonen oppdaterer vedtekter i registeret ved endringer.

- Departementet vurderer også å kreve at organisasjonene leverer årsregnskap til Regnskapsregisteret som er tilknyttet Frivillighetsregisteret. Det er lagt inn forslag om at dersom man leverer årsregnskapet til Regnskapsregisteret, så kommer det i stedet for å levere regnskap til departementet. Jeg kommer tilbake til det.
- Flere andre tilskuddsordninger krever registrering i Frivillighetsregisteret allerede – og det vil sannsynligvis bli et krav i flere tilskuddsordninger etter hvert.
- Når en organisasjon er registrert i Frivillighetsregisteret, er det mulig å søke momskompensasjon – dersom organisasjonen innfrir visse vilkår. Organisasjonen må for eksempel ha driftskostnader på over 200 000 kroner, eller må ha betalt minst 14 000 kroner i moms i løpet av året. For organisasjoner med lokallag under seg er det totalbeløpet for hele organisasjonen som gjelder. Mer informasjon om momskompensasjon finnes i [forskrift om merverdikompensasjon for frivillige organisasjoner](#).
- Registrering i Frivillighetsregisteret gir også mulighet til å delta i grasrotandelen, under Norsk tipping. Det gjelder bare organisasjoner som har virksomhet på lokalt eller regionalt plan. Det gjelder altså ikke organisasjoner som er landsdekkende og har lokallag under seg. Men lokallagene kan søke, dersom de registrerer seg i registeret.
- Det er gratis og enkelt å registrere seg i Frivillighetsregisteret – det gjøres elektronisk på nettsidene til Brønnøysundregistrene.

God økonomistyring

- Realistisk budsjett
- Oversiktlig regnskap – med kontroll på bilag
- Spesialrapport som viser at organisasjonen ikke har betalingsanmerkninger

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

- Krav om god økonomistyring er et krav også i dagens regelverk, og de fleste organisasjonene har god styring på økonomien. God økonomistyring er en viktig forutsetning for at en frivillig organisasjon fungerer godt over tid. God økonomistyring betyr at organisasjonene skal sette opp realistiske budsjetter, og følge disse i løpet av året. Det skal settes opp et oversiktlig regnskap, og det skal være god kontroll på bilag. Det skal være enkelt for departementet eller Riksrevisjonen å kontrollere regnskapet.
- KMD vil lage en veileder for ordningen, der vi vil gi noen eksempler på budsjett- og regnskapsoppsett eller henvise til gode ressursider på nettet til hjelp og veiledning.
- God økonomistyring betyr også at organisasjonene ikke skal ha betalingsanmerkninger – det har departementet ikke til nå hatt mulighet til å sjekke. Vi foreslår derfor å innføre et krav om at organisasjonene må legge ved søknaden en spesialrapport fra et kredittopplysningsfirma. Departementet kan ikke innhente slike opplysninger selv, organisasjonene må derfor levere det som en egenerklæring. Det er to firmaer som leverer slike rapporter, Bisnode og Experian. Det er kostnadsfritt for organisasjonen å be om en slik rapport om seg selv. Det er enkelt å skaffe, det er bare å sende en e-post til ett av disse firmaene. I veilederen som vil bli laget til forskriften vil det framgå hvor man kan henvende seg.
- Dersom en organisasjon har betalingsanmerkninger kan det være et tegn på dårlig økonomikontroll. For å få registrert en betalingsanmerkning må det ha vært en prosess i forkant – det er ikke noe man får bare fordi man er sen med å betale en faktura. Et krav som organisasjonen bestrider blir ikke registrert før det er avklart om

kravet er riktig. En betalingsanmerkning blir strøket så snart kravet er gjort opp. Det vil ellers bli strøket etter fire år.

Tellende medlemmer

Medlemmet må:

- Tilhøre den aktuelle nasjonale minoriteten
- Være frivillig innmeldt
- Ha fylt 15 år
- Ha fulle demokratiske rettigheter i organisasjonen – som rett til å stemme og rett til å la seg velge som representant
- Være oppført i organisasjonens medlemsregister
- Ha betalt kontingent siste regnskapsår – sporbart i organisasjonens regnskap

Kommune- og medlemsregisteret

- Hovedregelen om at en organisasjon må ha 100 medlemmer foreslår vi å videreføre. Det som er nytt i forslaget er at vi nå vil gå bort fra at et familiemedlemskap teller 2,5 medlemmer. Vi legger opp til å telle med alle medlemmer som oppfyller kravene som er listet opp her – uansett om de har betalt kontingent enkeltvis eller gjennom en familiekontingent. Dette betyr at ved bruk av familie- og søskenmedlemsskap vil hvert medlem telle som individuelt medlem – om de oppfyller de øvrige kravene.
- Nytt blant kravene er at det er en minstealder på 15 år for å telle som medlem, og krav om at medlemmet skal ha rett til å utøve sine demokratiske rettigheter i organisasjonen. Alle medlemmer skal føres opp med eget navn i medlemsregisteret, og det må skilles på tellende medlemmer og andre medlemmer (f.eks. barn under 15 eller støttemedlemmer).
- En oversikt over tellende medlemmer skal kunne hentes ut av registeret, slik at medlemstall kan dokumenteres. Det er fortsatt et krav at revisor skal bekrefte antall *tellende* – eller nå: *betalende* – medlemmer. Vi regner med at de fleste organisasjonene allerede har denne typen oversikt, fordi det vil være sammenfallende med hvem som har stemmerett på årsmøtene i organisasjonen.
- Også denne modellen er hentet fra Kulturdepartementets veileder, og det er den modellen som stadig flere frivillige organisasjoner nå legger seg på. Det er et mål på sikt at alle statlige tilskuddsordninger skal definere "tellende medlemmer" på samme måte. Modellen blir for øvrig etter vår vurdering *riktigere*. Et barn mellom 15 og 18 år som deltar aktivt i foreningens arbeid bør kunne telles som fullverdig medlem. På den andre siden er det ikke rimelig at et par som betaler et familiemedlemsskap – fordi det er billigere enn to enkeltmedlemsskap – skal utløse tilskudd for 2,5 medlemmer.
- Sagt på en annen måte: "Familierabatten" som medlemmene får gjennom familiekontingent, bør ikke ha innvirkning på hvor mange tellende medlemmer vi legger til grunn i vår utmåling av tilskudd.
- Her er det også viktig å huske at det *ikke blir mindre midler til fordeling* som følge av endringen. Endringen vil trolig føre til at alle organisasjonene får noe færre tellende medlemmer enn med den gamle ordningen, fordi barn som ikke har fylt 15 år ikke teller med. Men endringen vil trolig slå omtrent likt ut for alle organisasjonene, og dermed neppe påvirke fordelingen mellom organisasjonene i særlig grad.
- Dersom noen av dere mener at denne ordningen av ulike grunner blir vanskelig, så er det altså nå mulig å melde fra til oss om det, og forklare hvorfor. Det er det som er formålet med en høring.
- Medlemmene i organisasjonen må fortsatt tilhøre den aktuelle nasjonale minoriteten for at organisasjonen skal kunne få tilskudd. Her er det ingen endringer. Departementet kan be organisasjonen om å *anslå* hvor stor del av medlemmene som tilhører minoriteten.
- Vi kan også skjønnsmessig fastsette et lavere antall medlemmer dersom en organisasjon har en betydelig andel medlemmer som ikke tilhører minoriteten – som

for eksempel er tilflyttet fra andre land. Det er ingen forskjell fra måten det praktiseres på i dag.

Andre endringer

- Krav om at organisasjonen skal følge egne vedtekter
- Krav om å ha aktiviteter som bidrar til å oppfylle formålene
- Departementet kan hente inn ytterligere opplysninger
- Mal for revisorbekreftelse

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

- De to første kravene her er jo selvsagte – krav om at organisasjonene skal følge egne vedtekter og ha aktiviteter som bidrar til å oppfylle formålene. Årsaken til at det nå er tatt inn er at det tidligere ikke var nevnt eksplisitt i forrige versjon av regelverket, det har vært tatt for gitt. Vi foreslår nå å ta det inn i forskriften, slik at det er klart for alle hva som gjelder.
- Det er også nytt at reglene sier uttrykkelig at departementet skal ha adgang til å hente inn andre opplysninger i tillegg til opplysningene som er gitt i søknaden. Departementet kan også kontrollere søknadsopplysninger mot opplysninger andre myndigheter kan levere. Det kan være å hente opplysninger fra Brønnøysundregistrene eller verifisere at det er søkt tilskudd fra andre statlige tilskuddsgivere.
- Eksemplene jeg har nevnt her er i utgangspunktet offentlig informasjon, og forskriften gjør det tydelig at slik informasjon inngår i faktagrunnlaget departementet bygger sine opplysninger på.
- Når det gjelder regnskap og rapport er det nye – som jeg har nevnt tidligere – at dersom årsregnskapet leveres Frivillighetsregisteret, faller kravet om at årsregnskapet skal leveres departementet bort. I tillegg kommer departementet til å lage en mal for revisorbekreftelse av antall medlemmer og at tilskuddet er spesifisert i regnskapet, slik at arbeidet med revisorbekreftelse blir så enkelt som mulig. Denne malen ønsker vi at revisor benytter.
- Vi ser selvsagt at regnskapet i 2017 snart er ferdig, slik at noen av disse kravene kan bli vanskelige å gjennomføre i søknaden for 2018. Det vil naturligvis bli en praktisk overgangsordning her.

Beregning av nivå på støtte

- Ikke lenger poengsystem
- Skjønnsmessig vurdering – ut fra medlemstall, lokallag og aktivitet

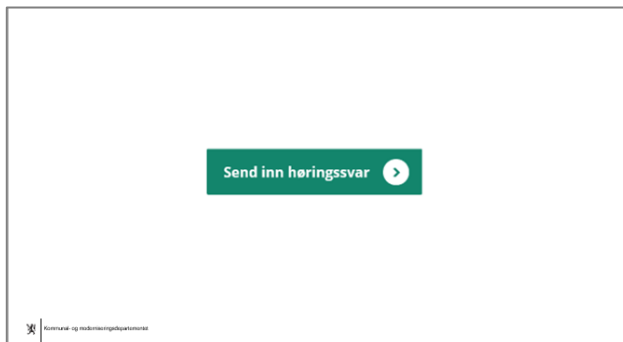

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

- I 2015 innførte vi en ordning der det ble gitt poeng ut fra antall medlemmer, antall lokallag og aktiviteter i organisasjonen. Etter å ha prøvd denne ordningen i to år ser vi at den ikke fungerer slik vi hadde sett for oss – vi ser også at den kan slå urimelig ut. Flere av de organisasjonene som er her i dag har også pekt på det, blant annet på Kontaktforum i våres. Det er kanskje særlig aktivitetspoengene som er vanskelig å

vurdere, mens ordningen med "poeng" for medlemstall kan ha slått uheldig ut for det tallmessig minste minoritetene. Departementet foreslår nå at beregning av driftsstøtten blir fastsatt ut fra en samlet, skjønsmessig vurdering.

- I vurderingen skal det legges vekt på antall tellende medlemmer, antall aktive lokallag og aktivitetene i organisasjonen siste regnskapsår. Forskjellen er altså ikke så veldig stor, når det gjelder hva vi legger vekt på.
- Ideelt sett burde beregningen av driftsstøtten vært gjort av et annet organ enn departementet, og gjerne på en måte der representanter for minoritetene deltok i behandlingen. På kort sikt er det kanskje mer realistisk å legge det ansvaret til en statlig etat utenfor departementet, f.eks. et direktorat eller en av fylkesmennene. I så fall ville departementet blitt et ordinært klageorgan etter forvaltningsloven, slik noen av dere har vært opptatt av. Det får vi ikke til for 2018, så på dette område blir det ingen endringer, sammenlignet med det dere har vært vant med.
- Oppsummert, så er det viktig å understreke at det aller meste med tilskuddsordningen er likt med slik ordningen har vært i mange år, men det er "oversatt" til forskriftsform. Det kan bety at noe av teksten står på "uvante steder" og i mer uvant form. Ordningen med forskriftsfesting er også en binding på departementets saksbehandling, og gjør at vi som departement skal bli mer forutsigbare for dere som organisasjoner.
- KMD vil utarbeide en veileder, som vil være til hjelp ved søknad og senere rapport.

- Dere har fått brev med utkast til forskrift. Her er det en lenke til nettsidene våre hvor det er mulig å sende inn innspill. Her kan dere skrive innspill rett inn i et skjema, eller dere kan laste opp en fil og legge ved. Vi noterer også det som kommer inn av innspill på møtet i dag, det blir med i den videre prosessen.
- Høringsfristen er 30. november. Fristen er kort, for å unngå at forskriftsprosessen skaper for store forsinkelser i utdelingen av neste års tilskudd.
- Vi ønsker at den nye forskriften skal gjelde fra 1. januar 2018.
- Søknadsfristen for driftsstøtte i 2018 er derfor forskjøvet til 18. desember – slik at vi kan få med deres innspill før den endelige forskriften bankes.
- Det er statsråden – altså statsråd Sanner – som formelt tar beslutningen om hvordan forskriften blir.